

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
12. DEC.
1996

Letnik 51
Štev. 50 (2889)

Cena 10 šil.
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

ODPRTO PISMO ODBORNIKOV ZSO

An die Sicherheitsdirektion Klagenfurt

Die drei Leitungsgremien des Zentralverbands slowenischer Organisationen in Kärnten stellen im Zusammenhang mit dem Brandanschlag auf das Gebäude des Verbands fest, daß politische Ursachen dafür nicht ausgeschlossen werden können. Dafür sprechen mehrere Indizien: das zeitliche Zusammenfallen mit dem 3. Jahrestag des ersten Briefbombenattentats, der an die Redaktion des Slovenski vestnik adressierte Drohbrief einige Tage zuvor und der zweifache – auf identische Weise kurze Zeit davor ausgeführte – Brandanschlag auf die Direktion des Bundesgymnasiums für Slowenen.

Als bedenklich betrachten die Ausschußmitglieder des Zentralverbands slowenischer Organisationen die mangelnde Aufmerksamkeit der Sicherheitsdirektion in Klagenfurt. Die politische Ausrichtung des Terrorpotentials in Österreich liegt deutlich auf der Hand; die bedrohten Ziele sind deswegen jedem, also auch den Sicherheitskräften, bekannt, ist doch ihre Anzahl überblickbar. Auch der Innenminister Dr. Caspar Einem hat öffentlich und eindringlich vor möglichen Anschlägen gerade in dieser Zeit gewarnt. Dennoch konnten die Eindringlinge nach dem jetzigen Erkenntnisstand mindestens zwei Stunden lang ungehindert und unter großer Lärmentwicklung einen ganzen Gebäude trakt demolieren und ihn anschließend in Brand setzen.

Der Zentralverband slowenischer Organisationen er sucht die Sicherheitsdirektion Klagenfurt um Aufklärung, wie sie in Zukunft die Einrichtungen der slowenischen Volksgruppe und andere vom Rechtsextremismus bedrohte Institutionen präventiv zu schützen gedenkt.

OPOZORILO

Vsa društva, organizacije, klube, skupine, posamezniki itd., ki si za leto 1997 želijo podpore iz sklada za manjšine Urada zveznega kanclerja na Dunaju, opozarjamo, da rok za oddajo vlog poteče v **ponedeljek, 16. decembra 1996**. Po tem datumu prošnje ne bodo več upoštevali.

Nova pisemska bomba prav na obletnico terorja

Kar so politiki ter tudi strokovnjaki antiterorne skupine, ki preiskujejo val pisemskih bomb, predvidevali, se je zgodilo: tretjo obletnico prvih pisemskih bomb, to je 3. december, je teroristična skupina Bajuwarische Befreiungsarmee-BBA- izrabila za to, da je odposlala novo bombo, ki sedaj velja za šesto serijo pisemskih bomb. Peklenski stroj je bil namenjen gospe Lotte Ingrisch, vdovi po pokojnem skladatelju Gottfriedu von Einemu in mačehi notranjega ministra Casperja Einema.

Bombo so storilci oz. storilec odposlali iz štajerskega Deutsch-Freistritz in je okoli 3. decembra

dospela na nekdanji naslov Lotte Ingrisch v Waldviertlu, kjer pa Ingrischeva ne stanuje več. Pošta je bombo vmila na naslov odpošiljatelja, na neki astrološki inštitut na Dunaju, kamor je dospela v ponedeljek, 9. decembra 1996, očitno zato, ker se gospa Ingrischeva redno ukvarja z astrologijo. Na inštitutu so takoj zasumili, da s pošiljko nekaj ni v redu in so obvestili policijo, ki je kaj kmalu ugotovila, da gre za pravo pisemsko bombo. Pri deaktiviranju na kraju samem je bomba eksplodirala, iz njenih ostankov pa so specialisti antiterorne skupine dognali, da je bomba podobna lanski četrti seriji,

torej je stara najmanj eno leto in da jo je odposlal bojni trup »grof Gerold«. Znano je, da se storilec oz. storilci vselej poslužujejo imen zgodovinskih osebnosti, ki naj bi po njihovem mnenju potrjevale bavar ske oziroma germanske korenine Avstrije.

Notranji minister in varnostni organi so takoj posvarili prebivalce in potencialno ogrožene ljudi in organizacije pred nevarnostjo in posebej poudarjajo, da so dodatne bombe lahko še na poti.

Med tem pa sta se izoblikovali dve teoriji glede možne identitete storilca oz. storilcev. Ena, k njej se nagiba tudi antiterorna skupina, izhaja iz tega, da so bombe delo ene in iste osebe, ki mora biti tehnično nadarjena in zgodovinsko zelo enostransko in čudaško izobrazena, sicer pa naj bi ideološko sodila v nemškonalno konzervativni katoliški kot. Druga pa slej ko prej izhaja iz predpostavke, da imamo opravka z vojaško strukturirano skupino, ki deluje v strogo konspirativni verigi posameznih celic.

Dejstvo pa je, da tudi sledovi za to bombo kažejo v štajersko-koroško okolje. To bi hipotetično potrjevalo prvotno domnevo varnostnih organov, da storilec/ci prihaja/jo iz Koroške ali Štajerske oz. tukajšnjih nemškonalnih struktur.

Tudi iz uredništva pozivamo vse bralce, da ste izjemno pazljivi pri pregledovanju pošte in da sumljivih pošiljk ne odpirate sami, ampak jih zaupate varnostnim organom, policiji ali žandarmeriji.

Franc Wakounig

O posledicah shengenskega obmejnega režima za koroško-slovenske odnose in o napadu na prostore SV in ZSO je tekla beseda prejšnji petek v Šentpetru. Sogovorniki so bili slovenski notranji minister Andrej Šter, avstrijski kolega Caspar Einem, predsednik ZSO Marjan Sturm in predsednik EL Andrej Wakounig.

Str. 2.

Predsedniki sosvetov pri Schlöglu

Pretekli četrtek je državni sekretar v uradu zveznega kanclerja mag. Schlögl sprejel predsednike obstoječih sosvetov, da bi z njimi razpravljali o vprašanjih, ki se tičejo vseh avstrijskih narodnih skupnosti. Le predsednik madžarskega sosveta se sestanka ni udeležil. V ospredju razgovora je bilo vprašanje reforme zakona o narodnostnih skupnostih. Predsedniki hrvaškega, češkega slovaškega sosveta so poudarili, da se zavzemajo za realizacijo predloga Kostelka/Khol. Predsednik romskega sosveta ni nasprotoval temu pred-

logu, zavzel se je za kompromisno rešitev glede predloga dunajskega centra. Predsednik slovenskega sosveta dr. Marjan Sturm je dejal, da bo sosvet zavzel stališče do reforme zakona o narodnostnih skupnostih na naslednji seji sosveta, ki bo v ponedeljek, 16. 12. '96. Nadalje je dr. Sturm ponovno vnesel vprašanje razširitve slovenskih radijskih in televizijskih oddaj (sprejem signala TV Slovenija) ter vprašanje integracije štajerskih Slovencev v obstoječi sosvet. V zadevi razširitve slovenskih radijskih oddaj oziroma sprejema

signala TV Slovenije je državni sekretar Schlögl napovedal poseben sestanek s predstavniki ORF konec januarja.

Mag. Schögl je poudaril, da želi institucionalizirati pogovore s predsedniki sosvetov, ki naj bi bili v intervalih vsaka dva oz. tri mesece. S tem želi zagotoviti, da bo dobil avtentično sliko o zahtevah in željah avstrijskih narodnih skupnosti, saj so v sosvetih zastopane reprezentativne organizacije manjšin, tako kot to predvideva zakon o narodnostnih skupnostih.

Sooblikovati kmetijsko politiko

Pretekli torek je bil na Hrastovici ustanovni občni zbor kmetijske zbornice. 36 zborničnih svetnikov in svetnic je za predsednika ponovno Walfrieda Wutscherja od kmečke zveze (VP), izvolilo, prvi namestnik je postal Mathias Reichhold (FP), drugi pa Franz Unterguggenberger (VP). Skupnost južnokoroških kmetov bosta spet zastopala Štefan Domej in Janko Zwitter. Domej je kot vodja frakcije SJK med drugim dejal, da bo treba okrepiti servisne službe, svetovanje, izobraževanje, strokovno usposobljenost in upoštevati enakopravnost slovenskega jezika, ki dobiva v prostoru Alpe-Jadran še večji pomen. SJK bo tudi v prihodnosti dosledno zastopala interese kmetov in kmetič s posebnim poudarkom južno koroške regije. (Več prihodnjič) M. Š.

TEATR BREZ...

RUDI ŠELIGO

SVATBA

Premiera
12. 12. 96, 20.00
13. 12. 96, 20.00
14. 12. 96, 20.00

V teatru **klagenfurter ensemble** Südbahngürtel 24
Klagenfurt/Celovec

Nosilec projekta je Slovenska prosvetna zveza

Prva reakcija po napadu na redakcijo Slovenskega vestnika s strani policije je bila: ni političnega ozadja, temu mnenju pa se je pridružil tudi deželni glavar Zernatto. In res na prvi pogled ni bilo razpoznavnih znakov, kakršnih smo vajeni pri neonacistih. Nobenih kljukastih križev, nobenega, ki bi se v kakšnem pismu priznaval k napadu, pa tudi dejstvo, da ni bilo odnesenega nič bistveno pomembnega, razen dveh računalnikov in nekaj deset tisočakov. Materialna škoda zaradi požara je sicer velika, a zaradi nje se izhajanje časopisa ne bo ustavilo. Šele potem, ko smo opozorili na datum tretje obletnice prvih pismenskih bomb, na dejstvo, da je teden poprej uredništvo dobilo grozilno pismo, ter na to, da je slovenska gimnazija bila že dvakrat tarča skoraj identičnega napada, je policija pripeljala do zaključka, da »politični napad ni izključen«.

Zaradi svoje lege sta obe poslopji (gimnazija in Zentralverband slowenischer Organisationen) vsekakor najbolj

KOMENTAR

Piše Sonja Wakounig

Pot sožitja in strpnosti

»primerni« za napad, vstran od prometa in direktnih sosedov. V vsej množici solidarnostnih izjav pa ni bilo zaslediti nikogar, ki bi pomislil na »navaden« kriminal. Sporočilo je jasno: *Ausländer raus!*, »auslanderji« pa so za neonacistične kroge vsi, ki niso et-

nično »čisti«, ki govorijo drug jezik ali pa jedo raje čevapčiče kot sirove krape.

Slovenski vestnik – kot glasilo Zveze slovenskih organizacij – se je vedno jasno in nedvoumno postavil proti vsem oblikam rasizma, nestrpnosti in etničnemu zapiranju in pri tem bo tudi ostalo. In prav tako stališče je nestrpnem največja spotika, čeprav se je nevzdržnost vseh rasističnih teorij že milijonkrat izkazala in potrdila. Zveza slovenskih organizacij bo nadaljevala pot sožitja, integracije in odprtosti, prav iz skrbi za preživetje narodne skupnosti, kajti v etnično zaprtih strukturah ni možnosti ne razvoja, ne napredka in ne perspektive za mladi. Biti in ostati pripadnik/pripadnica slovenske narodne skupnosti je

in mora biti del svetovljanske identitete, nekaj samoumevnega, neprisljenega in brez pritiskov, za to pa smo odgovorni v enaki meri država oz. družba, v kateri živimo, ter seveda mi sami – tako da ne izključujemo ne navznotraj ne navzven.

STURM V ŠENTPETRU

V miru se boriti za mir in sožitje

»Če je ločitev sad etničnih in drugih konfliktov, je nepopravljiva. To med drugim nazorno dokazuje Severna Irsko«. Tako je prejšnji petek, 6. decembra 1996, predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm notranjima ministroma Avstrije in Slovenije Casparju Einemu in Andreju Šteru na srečanju v Šentpetru pri Šentjakobu dramatično ponazoril možne posledice napada na uredništvo SV in sedež ZSO za sožitje v deželi. Zato naj oblasti čim prej in korenito razjasnijo ozadje napada, ki samo potrjuje, da se moramo v miru boriti za mir in skupno razvijati kulturo sožitja.

Sturm je poudaril, da je prvo sporočilo teh dogodkov in dni prav to, da se ne pustimo razdvojiti in razcepiti, ampak da še močneje delamo za mir in sožitje v deželi.

Drugo sporočilo pa je, da odgovorni v državi in družbi teh problemov in pojavov ne smejo obravnavati mimogrede in malomarno, ampak morajo storiti vse, da se niti ne morejo zgoditi. Sturm je kritiziral, kako da policija navkljub vsem

opozorilom in svarilom, tudi notranjega ministra, v teh kritičnih dneh ni vsaj občasno opazovala slovenskih objektov v mestu. Storitci so vsaj dve uri nemoteno razsajali v prostorih na Tarvizercu 16. Napad na SV in ZSO je v bistvu napad na celotno manjšino in njeni pripadniki se čutijo ogrožene. To pa je za narodno skupnost in njeno delovanje zelo nevarno, če se njeni člani iz strahu pred posledicami tako rekoč potegnejo vase.

Sturm je poudaril, da dialog med manjšino in državo obstaja, da pa si pričakuje večjo senzibilnost in odprtost države za zahteve in želje manjšine.

Podobno je na srečanju, ki ga je organizirala EL, menil tudi predsednik NSKS Nanti Olip, ko je dejal, da trenutno nima najboljših občutkov, kajti napad na slovenske medije, ki vnašajo slovenske besede v javnost, je alarmantno znamenje. Olip je med zahtevami med drugim nanizal novelo zakona o narodnih skupnostih in vprašanje zajamčenega mandata.

Franc Wakounig

OB DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC

Avstrijska liga odločno obsoja zahrbtni napad na ZSO in SV

»Pravzaprav sem ob pripravi svojega prispevka o položaju manjšin v Avstriji nameraval izpostaviti in podčrtati pozitivne in razveseljive razvoje v letu 1996, ki so se za manjšine zgodili v njihovem stiku z državo in javnostjo večinskega prebivalstva; vendar me je – kot že tolikokrat – prehitela aktualnost tragičnih dogodkov: napad na sedež ZSO in uredništvo Slovenskega Vestnika v Celovcu pred komaj tednom dni je nanovo in zelo jasno in nedvoumno nakazal stvarnost, katero je javnost skoraj že zagrnila in pozabila; da so namreč morilci štirih pripadnikov Romov iz Oberwarta še vedno med nami, in – neodvisno od tega, ali so osebno isti storilci – ta duh še obstaja: tudi atentatorji na sedežu ZSO so zavestno ogrožali življenje dveh upokojencev, ki stanujeta v stavbi, kjer so pisarne organizacij ZSO. V imenu Avstrijske lige za človekove pravice torej apeliram na avstrijsko eksekutivo, naj na najučinkovitejši način ukrepa proti vsem kriminalcem in političnem pustolovcem, ki ogrožajo mirno sožitje v Avstriji.«

To je poudaril dr. Franci Zwitter kot predsednik manjšinskega sosveta pri Avstrijski ligi za človekove pravice, ki je ob dnevu človekovih pravic že tradicionalno podala svoj vsakoletni Avstrijski izvid človekovih pravic (Österreichischer Menschenrechtsbefund 1996).

Predstavitel letošnjega stanja človekovih pravic je bila hkrati v luči zamenjave predsedništva te ugledne mednarodne ustanove: dosedanjšega predsednika Höchtla, ki je organizacijo vodil zadnjih šest let, je nasledil odvetnik (in bivši predsednik odvetniške zbornice) dr. Walter Schuppich, ki se je že v svojem poklicnem življenju vedno ukvarjal in zavzemal za človekove pravice, ki jih vidi – kakor je poudaril pri predstavitvi stanja človekovih pravic – posebno ogrožene predvsem na področju izvajanja tako imenovanega prava, ki zadeva tujce in kjer dr. Schuppich vidi nujne naloge človeka dostojnega ukrepanja. Posebno je tu izpostavil probleme tako imenovanega odgonskega pripora, ki je v Avstriji posebno restriktiven, in s tem v zvezi seveda tudi probleme, ki se z dneva v dan povečujejo, npr. probleme z dovoljenjem za bivanje, ki je nujno povezano z dovoljenjem za delo, kar prizadete privede v začarani krog: brez delovnega dovoljenja ni dovoljenja za bivanje in tako se tujci zelo hitro znajdejo v odgonskem priporu, torej v položaju, ki je za bogato in demokratično državo, kakor je Avstrija, pravzaprav neznošen.

Kot predsednik sosveta za pravice otrok in mladine se je dvorni svetnik dr. Perko zavzel za strožje kazensko pravo ob spolnih deliktih z otroci in tu še posebno omenil tako imenova-

ni spolni turizem v države tretjega sveta; prekrške, ki jih tam zakrivijo avstrijski turisti, bi morali kazensko preganjati in kaznovati tudi v Avstriji.

Gospa dr. Valentin pa je opozorila na nevarnost raznih psevdoreligioznih sekt (scitologysn i. dr.), ki čedalje bolj agresivno zavajajo mladino v svoj začarni svet.

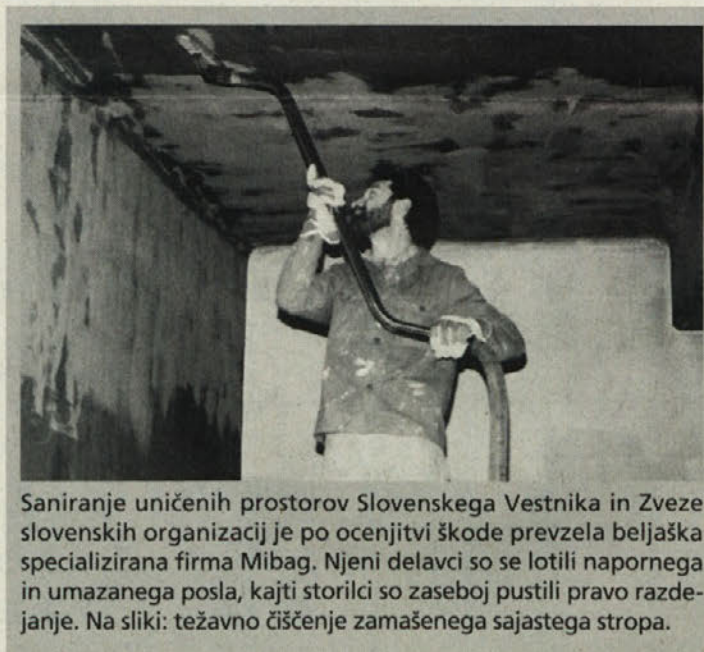
Vsekakor je letošnji izvid Avstrijske lige za človekove pravice neprecenljiv dokument za težišča in žarišča, ki tarejo avstrijsko družbeno življenje.

Kakor že rečeno, se je predsedstvo Avstrijske lige na občnem zboru pred tremi tedni spremenilo: za novega predsednika je bil izvoljen odvetnik dr. Walter Schuppich, podpredsednik pa je dr. Heinrich Neisser.

Kot poslovodeči predsednik pa je bil – kakor vso predsedstvo – na novo soglasno izvoljen že dolgoletni spiritus rector te ugledne mednarodne organizacije dr. Feliks J. Bister, nedvomno garant nadaljnega uspešnega delovanja in pridgotavljanja in uveljavljanja človekovih pravic tudi za najšibkejšo socialne, nacionalne in družbene sloje v Avstriji.

F. Z.

Izvid o človekovih pravicah Avstrijske lige lahko naročite pri: Österreichische Liga für Menschenrechte, Hermannsgasse 9, A-1070 Wien/Dunaj. Tel.: 0222/523 63 17, fax: 0222/523 63 174.

Saniranje uničenih prostorov Slovenskega Vestnika in Zveze slovenskih organizacij je po ocenitvi škode prevzela beljaška specializirana firma Mibag. Njeni delavci so se lotili napornega in umazanega posla, kajti storilci so zaseboj pustili pravo razdejanje. Na sliki: težavno čiščenje zamašenega sajastega stropa.

PARLAMENT

Zeleni o priznavanju države k manjšinam

Govornica manjšin pri Zelenih Terezija Stoisić je v parlamentu postavila zahtevo, naj se Avstrija končno prizna k zgodovinsko zrasli jezikovni in kulturni raznolikosti. Formulacija, ki je že dalj časa znana in ki jo zahtevajo tudi vse avstrijske manjšine, naj bi postala del ustave, država pa je na ta način tudi po ustavi obvezana, varovati razvoj manjšin oz. njihovih jezikov in kultur.

Zeleni zahtevajo za manjšine omenjeno priznavanje, do stop do možnosti tožb v zadevah manjšinskih pravic za manjšinske organizacije, dvojezičnost v izobraževalnem sistemu, večjezičnost v regionalnih medijih, pospeševanje kulturne

raznolikosti in boj proti sovražstvu proti manjšinam na vseh ravneh, torej tudi v šolah in uradih, ter večjezičnost v javnosti.

Če so manjšine v nevarnosti, pravi Stoisićeva, zadeva to vso republiko. Državo so oblikovali prav ljudje različnih jezikov, kultur in ver. Toleranca ne pomeni, da morajo ostati manjšine v ozkem prostoru, ki je od zunaj omejen – to je prej žalitev. Manjšine morajo imeti svoj prostor v družbi in prav ob njih se izkazuje demokratičnost družbe.

Zeleni prav tako zahtevajo odprtost do tako imenovanih novih manjšin, saj tudi te bogatijo družbo s svojo raznolikostjo. ■

PO RAZBIJANJU IN POŽIGU

Velika solidarnost s SV in ZSO

Napad na uredniške in upravne prostore Slovenskega vestnika ter Zveze slovenskih organizacij v sredo, 4. decembra 1996 zjutraj je razgalil ozek greben, na katerem potekata in se razvijata demokracija in sožitje, in ki ju ločuje od nasilja in terorja. Na mah je bila odstrta tista, tudi samozadostna misel, da kljub vsem prikritim in odkritim oblikam nasilja nad manjšinami in drugače mislečimi sicer ne živimo na otoku blaženih, ampak vendarle v dokaj mirni državi. Obenem se je razgalilo ostudno brezno nasilnosti in latentne pripravljenosti do nje.

Zato so izrazi solidarnosti in podpore, ki smo jih v zadnjih dneh doživeli in bili deležni, tem bolj dragoceni in pomembni, ker nas potrjujejo v zavesti, da nismo sami, da nismo izolirani, ampak da je Slovenski vestnik del ugledne domače in mednarodne demokratične in antifašistične medijske skupnosti.

Vseh solidarnostnih obiskov, telegramov, faksov, telefonskih klicov in kartic ter obširnega medijskega odmeva in poročanja v tem prispevku seveda ne moremo objaviti, skušali pa bomo dati celovit pregled.

Med prvimi, ki so nam izrazili svojo prizadetost nad napadom, so bili kolegi slovenskih koroških uredništev ter gradiščanskih »Hrvatskih novin« in Kärntner Kirchenzeitung. Glavni urednik »Nedelje« Hanz Tomažič pa je ponudil tudi tehnično in uredniško pomoč, če bi bila potrebna.

Manjšinska glasnica Zelenih in svojčas sama tarča ene od prvih pisemskih bomb, gradiščanska Hrvatica Terezija Stosić, je zahtevala jasen izraz politike v prid koroškemu Slovincem in ugotovila, da bi morali biti politiki zaskrbljeni, ker so sedaj manjšine tarče napadov. Napad na uredništvo Slovenskega vestnika je primerna priložnost, da se končno izpolnijo vse odprte točke Avstrijske državne pogodbe, med

Minister Janez Dular je bil globoko pretresen nad razdejanjem na uredništvu Slovenskega vestnika

drugim naj se postavijo manjkajoči dvojezični napisi, in da se državni ukrep (Staatszielbestimmung), s katerim se Avstrija priznava k zgodovinsko utemeljeni etnični in kulturni pestrosti, zapiše v ustavo.

Prve reakcije koroških politikov so bile dokaj različne. Medtem ko je deželni predsednik socialdemokratov Ausserwinkler izrazil svojo zaskrbljenost za škodo v sožitju med obema narodoma v deželi in celo svobodnjak Grasser političnega ozadja za napad ni izključil, je deželni glavar Zernatto vso zadevo takoj odrinil v kriminalni kot.

Med koroškimi Slovenci je napad na prostore osrednje organizacije in njenega glasila, Zveze slovenskih organizacij in Slovenskega vestnika, seveda sprožil ogorčenje in zaprepanost. Številni rojaki so se osebno prepričali o nastali škodi, mnogi pa so svoje občutke izrazili telefonično. V teku srede si je opustošene prostore ogledal tudi predsednik NSKS

Nanti Olip in predsedniku ZSO Marjanu Sturm izrazil svojo solidarnost in zaskrbljenost. V posebni tiskovni izjavi pa je dejal, da se »brutalni napad na prostore ZSO ne da spraviti pod ozko streho navadnega kriminala, temveč ima jasna politična ozadja«. Pozval je avstrijske politike, naj se bolj jasno opredelijo za narodne skupnosti

jan Sturm in glavna urednica SV Sonja Wakounig in ju seznanila z napadom. Obe strani sta napad ostro obsodili in soglasno ugotovili, da je bilo očitno prav uredništvo časopisa kot pomembna postojanka slovenske besede načrtno izbrano za tarčo napada.

Opustošene prostore SV si je ogledal tudi klubski predsednik Südtiroler Volkspartei Hubert Frasnelli. V pogovoru s predsednikom Sturmom je napad najostreje obsodil in od avstrijskih oblasti zahteval, naj ta barbarski akt raziščejo.

Reakcije iz Slovenije in zamejstva

Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije, je v osebnem pismu uredništvu Slovenskega vestnika sporočil

»globoko obžalovanje zaradi vandalskega dejanja, storjenega v Vašem uredništvu. To nevredno dejanje nas posebno zaskrbljuje, ker vnaša nemir med slovensko manjšino na Koroškem. Vsaka manjšina je občutljiv organizem, ki mu taka hudodelstva lahko zadanejo globoke pretese in vsadijo bojazni. Zato Vam želim izraziti svojo solidarnost in skrb Repu-

blike Slovenije z upanjem, da se bo prizadejana škoda hitro popravila in da bodo ponovno vzpostavljeni pogoji za nadaljevanje dela, ki ga opravljate v prid Slovencev v Avstriji, sožitja dveh narodov in dobrososedskih odnosov med Slovenijo in Avstrijo«.

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je v pismu predsedniku ZSO Marjanu Sturm izrazil »vso našo solidarnost, hkrati pa ogorčenje nad tako nedemokratičnim in nekulturnim odnosom še neznanih sil do ZSO kot manjšinske organizacije koroških Slovencev. Ta napad razumem kot napad na vse tiste, ki se trudijo za nove odnose med narodi in državami na poti v skupno Evropo«. Svoje ogroženje nad napadom je izrazila tudi poslanska skupina Slovenskih krščanskih demokratov v državnem zboru.

Predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze iz Trsta (SKGZ) Klavdij Palčič je v solidarnostnem telegramu poudaril, da pri požigu »ne gre le za kriminalno dejanje, ampak da je očitni politični pečat skrajne desnice dovolj jasno razviden iz cele serije groženj in drugih nasilnih dejanj, s katerimi se poskuša ustvariti stanje napetosti in nestrpnosti do manjšine«.

Demokratski forum Slovencev iz Furlanije-Juljske krajine, ki ga vodi Rudi Pavšič, je izrekel občuteno solidarnost, Slovenska skupnost pa je v pismu avstrijskemu generalnem konzulu v Trstu ostro obsodila napad na sedež ZSO in prostore Slovenskega vestnika.

Mediji v Sloveniji in Primorski dnevnik so izredno obširno in podrobno poročali o napadu in dejanju namenjali tudi politične komentarje. Srž njihove izpovedi je, da je bil s tem dejanjem prekoračen Rubikon. Med primorskimi Slovenci se je obudil spomin na dogodke, ko je v Trstu kot začetek fašističnega nasilja zagorel hotel Balkan. Tudi časopisne hiše in novinarski kolegi iz Slovenije in Trsta so nam izrazili svojo solidarnost in povezanost.

Pripravil: Franc Wakounig

ZAHVALA!

Po ostudnem napadu na upravne in uredniške prostore Slovenskega vestnika ter Zveze slovenskih organizacij smo bili deležni najširše solidarnosti in podpore, za kar bi se po tej poti radi vsem najpristrčneje zahvalili. Vaša podpora in sočutje sta nam bila v veliko oporo, kajti vedeli smo, da v delu in prizadevanjih za pravice svoje narodne skupnosti ter za mir in sožitje v deželi ter s tem tudi v Evropi nismo sami in osamljeni, ampak da smo del široke in demokratične, evropske ter antifašistične skupnosti. Hvala vam vsem za podporo in vzajemnost!

Uredništvo Slovenskega vestnika

in njihove pripadnike«.

Tudi predsednik EL Andrej Wakounig je obsodil napad in od policije zahteval, da bolj dosledno in učinkovito zasleduje storilce.

Svojo solidarnost so izrazili med drugimi dr. Larissa Krainer in dr. Peter Kaiser, sodelavci manjšinskega urada pri koroški deželni vladi, Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju in deželno vodstvo KPA.

Solidarnostni obiski

V četrtek, 5. 12. 1996, si je slovenski kulturni minister Janez Dular ogledal opustošene prostore, o dogodku in o škodi pa ga je seznanila podpredsednica ZSO in glavna urednica SV Sonja Wakounig. Minister Dular je bil na poti na univerzo, kjer je sodeloval na simpoziju v čast pisatelju Janku Messnerju.

V petek, 6. 12. 1996, je poslanska skupina Slovenskih krščanskih demokratov pod vodstvom Miroslava Mozetiča prvič obiskala sedež ZSO. Sprejela sta ju predsednik Mar-

Predsednik Sturm seznanja H. Frasnelli in A. Wakouniga o napadu na SV

ODMEV MEDNARODNE JAVNOSTI

Napad na uredništvo Slovenskega vestnika in sedež Zveze slovenskih organizacij je seveda v mednarodni javnosti močno odjeknil, saj je bil prvi tovrstni napad na neko uredništvo v drugi avstrijski republiki in vrhu tega še na manjšinski list, kar je seveda celotnemu dogodku dalo dodatno politično in mednarodno dimenzijo.

Izjave solidarnosti in sočutja ter protesti so prišli iz domala vse Evrope tako na notranjega ministra Einema kot na uredništvo Slovenskega vestnika. Med drugim so jih poslali slovensko-švicarska konfederacija SLOVICA s sedežem v Zweidlu, dr. Brigitte Bumeister/Europäisches Bürgerforum iz Berlina, Cornelius Koch, predsednik delovnega krožka »Nie wieder« in kaplan v švicarskem La Plaineu, International Federation of Journalist s sedežem v Bruslju, Reporters sans Frontiers/Secretariat International iz Pariza, IPI-International Press Institut s sedežem na Dunaju, ugledni Mednarodni center za boj proti cenzuri/International centre against censorship XIX Article 19, protirasistično društvo »Regnbuen« iz norveškega Tromseja ter predsednik cerkveno-političnega sosveta za človekove pravice dipl. inž. Helmut Schmid iz Celovca.

75 let Janka Messnerja – družbenokritičnega literata

S klavirskim nastopom so svojega deda počastili vnuki Elena, Zora in Ilja

Pretekli četrtek in petek je celovška univerza na čelu z rektorjem Willibaldom Dörflerjem priredila dvodnevni simpozij ob 75-letnici Janka Messnerja. V nabito polni predavalnici II so se zbrali njegovi sorodniki, prijatelji, znanci, njegovi nekdanji dijakci s slovenske gimnazije in predstavniki kulturnega in političnega življenja in mu čestitali k njegovemu življenjskemu jubileju.

Rdeče – zeleni večer

Veliko število voščilcev iz vse Koroške je stopilo pred zbrano občinstvo in vsak je iz lastnega zornega kota spregovoril o pisateljevi življenjski poti in njegovi kulturni in literarni ustvarjalnosti (med drugim: rektor Willibald Dörfler, Wolfgang Unger z ministrstva na Dunaju, slovenski kulturni minister Janez Dular, slovenski gen. konzul Jože Jeraj, koroški kulturni referent Michael Ausserwinkler, pliberški župan Raimund Grilc, Peter Gstettner, Erik Adam, Ernst Gayer, Hermann Germ, Božo Hartman, Fric Kert, Jani Oswald, Tomaž Ogris, Gösta Maier, Barbara Stromberger in še mnogi drugi). Min. svetnik Wolfgang Unger je opozoril na dejstvo, da je treba demokracijo braniti tudi v času nevarnosti. Tudi danes so ogroženi nekateri kritični besedni ustvarjalci kot npr. Sulman Rushdie in drugi. Treba se je, kot je to neustrašeno počel Janko Messner, upreti podložniškemu duhu in ravnanju. Sedanjí predsednik DSPA Hermann Germ se je iskreno zahvalil za Messnerjevo pobudniško in dolgoletno predsedniško delovanje v društvu pisateljev. Michael Ausserwinkler je v svojem nagovoru poudaril

nekaj značilnosti Messnerjevega ustvarjanja kot sta to solidarnost in iskanje resnice po poti satire in groteske. Peter Gstettner s celovške univerze je jubilaranta označil kot borbenega človeka, ki se nikoli ni dal ustrahovati. Rdeče-zeleni večer so glasbeno in umetniško zakrožili domači umetniki: kantavtorica Barbara Stromberger, duo Peter Raab in Rolf Holub s kabaretnim nastopom z besedili Janka Messnerja, pianistka Andreja Močilnik-Wuzella, vnuki Elena, Zora, Ilja in moški zbor Valentin Polanšek. Slavnostni večer, ki je potekal vzorno dvojezično, je odlično moderiral Josef Strutz, v odmorih pa je bilo dosti časa za kramljanje in občinstvo je z veseljem seglo tudi po pripravljemem podjunske prigrizku.

Črno-beli večer

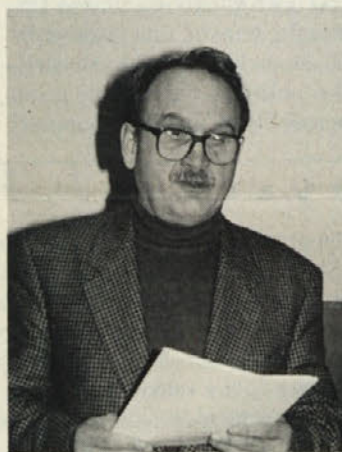
Drugi dan so na Janko Messnerju posvečenem simpoziju predavalnico 3 zasedli predvsem ljubitelji in poznavalci njegove literature. Popoldne se je zavleklo v pozen večer in obiskovalci so imeli res kaj slišati. Predavanja prominentnih strokovnjakov so bila prav imenitna in poučna, Janko Messner pa je iz njih izstopil kot vsestransko osvetljen družbeno in socialnokritični literat.

Popoldne je začel sam z kratk(očasn)im branjem iz svojih tekstov in tako med poslušalstvo vnesel posebno messnerjansko vzdušje. Ob branju ga je z nekaj prevodi Pokrznikovega Luke v nemškem jeziku dopolnil Josef Strutz.

Germanist Klaus Ottomeyer s celovške univerze je v svojem referatu »Janko Messner in Mons Carantanus« analiziral Messnerjev odnos do mračnih pojavov koroške družbe in na-

družbo«. Profesor Matjaž Kmecl z ljubljanske univerze jo je dodatno podnaslovil z »Inventura zapažanj in razmišljanj«. S pripombo, da že dolga leta spremlja literarno dogajanje na Koroškem, je v kratkem opisal Messnerjev vstop vanjo pred dobrimi petindvajsetimi leti in njegov nagel ustvarjalni vzpon. Dejal je, da je za Messnerja najbolj značilna njegova družbena in socialna kritičnost ter antimilitarizem. Močno pa je občutena tudi njegova bolelost ob propadanju in izginjanju slovenskega jezika na Koroškem.

Za Messnerjevimi teksti je zaznati Cankarja, Prežihna, Brechta, Kraussa in celo Kocbeka. Izražajo pa radikalna socialnokritična stališča, ki jih v tem obdobju v slovenski literaturi skorajda ni več. Prepojena so z avtobiografičnostjo, s travmo njegove duše, katero je zadobil že v otroštvu in ki ga, kot je za travmatičnost značilno, spremlja skozi vse življenje.

Prof. Matjaž Kmecl

Dr. Klaus Ottomeyer

pačne in popačene zgodovinske podobe. Predvsem je govoril o Messnerjevem »popravku« hvalnice padlim nemškim vojakom na podstavku spomenika na Urlichsbergu, o napadih mračnjakov nanj in o polemiki s svobodnjakom Haiderjem. Ob tem ga je ocenil kot vztrajnega in nepopustljivega kritika vsakršnega popačenja in mu pripisal zasluge za razkrivanje resnice, ob tem pa še posebej poudaril njegovo pričevanjsko knjigo Dravograd.

Celovški župan Leopold Guggenberger je v svoji hvalnici izpostavil svojo svetovnonazorsko različnost do Messnerja. Kljub temu, da je on prepričan katolik, Messner pa marksist, ga ceni in spoštuje, to pa predvsem zato, ker je pošten in dosleden. Ob tem je opisal še nekaj slik iz svojega življenja in dejal, da so vnaprejšnje sodbe o ljudeh in tudi o zgodovinski preteklosti vedno preuranjene, če niso temeljito prediskutirane.

Briljantna analiza Matjaža Kmecla

Kot znanstveni višek simpozija bi prav gotovo lahko označili strokovno analizo »Janko Messner med poezijo in (politično)

zgodbo Smrečica z v tem okolju negotovo prihodnostjo.

Na področju poezije je Kmecl spregovoril tudi o Messnerjevih »Fičafajkah«, aforizmih, satirah in pamfletu. Pri tem mu grotesknost uspeva z kontrastnimi primeri.

V literarni obliki je Messner zelo zgoščen. Njegovi teksti so povečini kratki, kot bi ga gnala sla po čimprejšnjem cilju – kritiki. Zgodb na olepšuje in razteguje z raznoraznimi jezikovnimi in stilističnimi okraski, zanj je značilna gnomična zgoščenost, ki niti za hip ne popusti.

Ob koncu je Kmecl še načelno ocenil Messnerjevo dramatiko. Omenil je njegov »Pogovor v maternici koroške Slovenke« v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega in filmsko izvedbo »Vrnitve«. Prva je nastala iz travme o položaju Slovencev na Koroškem, druga pa je z avtobiografskimi elementi čista obsodba etničnega čiščenja v obdobju nacizma.

Referat prof. Matjaža Kmecla je bil med poslušalci ocenjen zelo pohvalno s takoj izraženo željo, da tudi v nemškem prevodu izide v zborniku simpozija.

Univerza rehabilitirala Janko Messnerja

V svojem eseju o Janku Messnerju, ki je zajemal predvsem literatov biografski pregled, je Feliks J. Bister ob tem, ko je opisal tudi hude težave in nerazumevanje, katere je Messner moral premagovati skozi življenje, ugotovil, da ga je celovška univerza s tem simpozijem dokončno rehabilitirala.

V nadaljnem poteku simpozija o Janku Messnerju kot literatu so spregovorili še Silvija Borovnik o ironiji in groteski v njegovih delih, Edvard Trampuš o Messnerjevem tretjem jeziku (Pokrznikov Luka), Josef Strutz o ostrih tonih in toposih in Bruno Hartman o Messnerjevi dramati. Pohazali pa so tudi film Geralda Nitscheja »Janko Messner, ein Patriot« in filmske posnetke o slavljenču.

Mirko Štukelj in Jože Rovšek

Slavljenec z deželnim kulturnim referentom dr. Ausserwinklerjem

KULTURNI SIMPOZIJ V NEMŠKEM PLAJBERKU

Povezovalna tradicija svinčeve rude

Stoletja so knapi iz današnjega alpsko-jadranskega območja v Nemškem Plajberku kopali svinčevo rudo in pod Dobračem ustvarjali izjemno zanimiv in samonikel podzemni svet, poln rogov in dvoran, jaškov in zapor. Ko je pred leti rudarstvo ugasnilo, je kazalo, da bo ta dolina utonila v gospodarski depresiji in pozabi, kajti na mah je zmanjkalo dela in stoletno poklicno znanje mnogih rodov je postalo muzejski relikv. A knapovska trma in zavest, da

sta zgodovina in stičišče kultur lahko veliko bogastvo, sta opogumila Plajberžane, da niso klonili, temveč so začeli iskati možnosti, kako bi svojo rudarsko zgodovino, kulturno tradicijo ter nasploh znanje karseda najbolje vnovčili. Napenjanje možganov je že obrodilo sadove, kar med drugim potrjuje prikaz podzemnih skrivnosti Terra mystica in letošnje slavje avstrijskega milenija. Pred štirinajstimi dnevi pa so k tem kulturnim aktivnostim nanizali

nov kamenček, namreč mednarodni kulturni simpozij, čigar nositelja sta skupina umetnikov Salon 23 in socialno usmerjena delovna skupnost AIS.

Udeleženci simpozija prihajajo iz Koroške, Rusije, Islandije, Tirolske, Zgornje Avstrije, Francije, Slovenije in Italije. Umetniki razstavljajo svoja likovna, kiparska in fotografska dela na celotni dolžini nekdanje plajberške rudarske infrastrukture.

Že sam izbor sodelujočih umetnikov, med njimi sta tudi dva koroška Slovenca, in sicer Valentin Oman in Johannes Preschern, ter Vinko Tušek iz Kranja, nakazuje, da je simpozij kot evropski pilotski projekt usmerjen v sporazumevne in sožitje med narodi, obenem pa naj bi krepil prekomejne gospodarske in duhovne tokove. Alpsko-jadranski prostor kot obširno stičišče treh kulturnih krogov, slovanskega, germanškega in romanskega, je po mnenju organizatorjev Huberta Pircherja (Salon 23) in Herberta Braucharta (AIS) ter občine Plajberk/Rute z županom Andreasom Rauterjem primeren za ta projekt.

F. W.

VISOKI JUBILEJ

90 let Sodalitete

Pred tednom dni je Sodaliteta, združenje slovenskih koroških duhovnikov, v svojem domu v Tinjah praznovala svojo 90-letnico. Zruženje je bilo ustanovljeno kot »Sodalitas SS Cordis Jesu« z namenom, da pospešuje pastoralno dejavnost med koroškimi Slovenci ter dviga in krepi duhovnost svojih članov, to je slovenskih duhovnikov. Združenje je kot društvo po cerkvenem pravu v vseh letih svojega obstoja opravilo veliko dušnopastirsko poslanstvo in izobraževalno delo, kar je seveda imelo pomemben vpliv na prebivalstvo. Viden znak te izobraževalne dejavnosti je Dom Sodalitete v Tinjah.

Člani Sodalitete, to so slovenski duhovniki, so tako v prijetnih kot tudi najtrših zgodovinskih trenutkih stali oz. skušali zvesto stati svojemu narodu ob strani in mnogi so bili po plebiscitu leta 1920 zaradi tega preganjani, skoraj vsi pa so v dobi nacizma, čigar prva žrtev med koroškimi Slovenci je bil škocijanski župnik in član Sodalitete Vinko Poljanec, bili pregnani s svojih župnij, nekateri pa so končali v taboriščih smrti.

Na slavnostni akademiji je dr. Valentin Inzko orisal zgodovino Sodalitete, kot protektor pa je krški škof dr. Egon Kappellari vodil slovesno bogoslužje.

Adventno petje v Žvabeku Preteklo nedeljo zvečer je bilo v žvabeški cerkvi adventno petje, ki so ga oblikovali zbori in pevske skupine iz okolice. Peli so žvabeški cerkveni zbor, oktet Suha, dekleta iz Vidre vasi, žvabeška pevsko-instrumentalna skupina in zbor Vox. Na sporedu so bile stare in nove ad-

ventne ter božične pesmi iz najrazličnejših kulturnih in jezikovnih sredin, med posameznimi pesmimi pa so članice pevsko-instrumentalne skupine recitirale primerna besedila. Petje, ki ga je priredilo domače društvo KPD »Drava«, je dobro uspelo, obenem pa je bilo zelo lep uvod v ožji predbožični čas.

Občni zbor SPD »Peter Markovič« v Rožeku

Na svojem rednem občnem zboru dne 28. novembra 1996 v gostilni Dobernik na Reki je rožeško prosvetno društvo v poročilu o storjenem delu poudarilo predvsem to, da so zadnja leta prirejali koncerte, gledališke predstave in družabne prireditve. V glavnem se je društveno delo koncentriralo na gostovanja, mnogo pozornosti pa v zadnjem času posvečajo re-

stavriranju slik umetnika Petra Markoviča, po katerem je društvo tudi poimenovano. V prihodnjem letu pripravlja društvo razstavo fotografij umetniških slik in pa ohranjenih slik Petra Markoviča.

Leta 1997 bo slovenska gimnazija v Celovcu praznovala 40-letnico obstoja. V ta namen se je povezala s po enim kulturnim društvom iz Roža, Podjune in z Zilje. Rož bo kot pobrateno

kulturno društvo zastopalo SPD »Peter Markovič« in za to bo potrebno tudi nekaj priprav.

Na občnem zboru so potrdili dosednji društveni odbor na čelu s Francem Kattniгом kot predsednikom. Občnega zbora sta se udeležila tudi dr. Avgust Brunnik, predsednik Slovenske prosvetne zveze, in Marija Perne, podpredsednica Krščanske kulturne zveze. ■

Zveza slovenskih žena je v k & k centru v Šentjanžu priredila dvodnevni seminar, na katerem je referirala Marija Jurič-Pahor, koroška Slovenka, ki že nekaj let živi v Trstu. Vsebina njenega predavanja je bila primerjava različnih izrazov identitet med Slovenci na

Koroškem in na Tržaškem. Irena Destovnik pa je, izhajajoč iz razstave o pridelovanju in predelavi lanu, pripovedovala o družbenih položajih žensk skozi čas. Povzetek referatov bo ste lahko prebrali v naslednji številki SV.

Po dokaj uspešni uprizoritvi Mittererjeve gledališke predstave »Zdrahe v božji hiši«, se gledališka skupina »Teatr brez...« v sodelovanju s profesionalnimi gledališčniki iz Slovenije tokrat predstavlja s Šeligovo dramo »Svatba«.

Skupina je ambiciozna in s pravim gledališkim zanosom želi prepričati gledalce, da se spleča investirati čim več znanja v gledališko ustvarjalnost. Celoten projekt je pripravila Slovenska prosvetna zveza.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 12. 12.

- CELOVEC, v Evropski hiši, Reitschulgasse 4 – UNI, Mohorjeva, KKZ, inšt. »Urban Jarnik«
- 18.00 Predstavitel jezikovnih in etnoloških videofilmov »Bica, bica, su, su ...« o ovčjereji na Koroškem
- CELOVEC, Südbahngürtel 24, v teatru Klagenfurter ensemble – TEATR BREZ ...
- 20.00 Rudi Šeligo: Svatba (premiera); režija Marjan Bevk
- GRADEC, v klubu SŠŠ, Mondscheingasse 9
- 19.00 Občni zbor kluba slovenskih študentk in študentov
- ŠENTJAKOB, v regionalnem centru
- 19.00 Gimnastika za žene, vodi Jasmina Krištof
- CELOVEC, Jazzkeller Kamot, Bahnhofstr. 9
- 20.00 Homeland / Fremdländ, lirika in jazz; Jani Oswald: Achillesverse – Minimal T. R. I. O.

PETEK, 13. 12.

- DUNAJ, v klubu SŠŠ; Mondscheingasse 11
- 18.00 Občni zbor Kluba slovenskih študentk in študentov
- SELE, v farni cerkvi – KPD Planina in PD Sele
- 19.30 Advent v Selah; sod. MePZ Sele, družina Blažej in ansambel slovenske gimnazije
- CELOVEC, Südbahngürtel 24, v teatru klagenfurter ensemble – TEATR BREZ ...
- 20.00 Rudi Šeligo: Svatba; režija Marjan Bevk
- ŽELEZNA KAPLA, v ljudski šoli in Lepeni – SPD »Zarja« in založba Drava
- 20.00 Literarni večer in predstavitel knjige Brigitte Busch »Lepena. Ein Dorf macht Schule«; po predstavitvi kramljanje ob domači malici

SOBOTA, 14. 12.

- TINJE, v Domu
- 9.00 (do nedelje, 15. 12. do 16. ure) Prof. ped. psih. Katarina Lavš: »Kako spoznati sebe, da bomo bliže drugim?«
- KOTMARA VAS, v društveni sobi – SPD »Gorjanci«
- 14.30 Božičnica »Gorjancev« z božično igrico in družabnostjo
- RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
- 19.00 Počastitev društ. članov, ki praznujejo okrogli jubilej
- CELOVEC, Südbahngürtel 24, v teatru klagenfurter ensemble – TEATR BREZ ...
- 20.00 Rudi Šeligo: Svatba; režija Marjan Bevk
- OBIRSKO, pri Kovaču – SPD »Valentin Polanšek«
- 20.00 Božičnica, sod. MoPZ »V. Polanšek« in domače skupine

NEDELJA, 15. 12.

- DOBRLA VAS, v kulturnem domu – SPD »Srce«
- 15.00 Molière: »George Dandin«; igra domača igralska skupina, režija Poldej Zunder

PONEDELJEK, 16. 12.

- LJUBLJANA, v dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti – SAZU, Arhiv Slovenije, Avstr. inštitut – izpostava Ljubljana
- 11.00 Predstavitel knjige »Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787«, 2. zvezek

SREDA, 18. 12.

- CELOVEC, Studio Delavske zbornice, Bahnhofstr. 3
- 20.00 Dževad Karahasan: das Konzert der Vögel; igra ensemble kreativ

PETEK, 20. 12.

- ŠENTILJ, v farni cerkvi
- 18.30 Adventni koncert, sod. cerkveni zbor, farna mladina, Vaščani pojo ter Angelika in Eva Liebau
- OBIRSKO, pri Županču – Alpski klub Obir
- 19.00 Občni zbor Alpskega kluba Obir

SOBOTA, 21. 12.

- VOGRČE, pri Florijanu – KKD »Vogrče« in DSG
- 19.00 Adventno srečanje in premiera igre »Stariši naprodaj«

NEDELJA, 22. 12.

- ŠENTJAKOB, v farni dvorani – Društvo upokojencev
- 14.00 Redni občni zbor Društva upokojencev
- BOROVLEJE, pri Cingelcu na Trati – SPD »Borovlje«
- 17.00 Premiera otroške igre »Zaklad kapitana Ahaca«, nastopa domača otroška skupina; režija M. Kropiunig

ČETRTEK, 26. 12.

- ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel in MePZ Gorotan
- 14.30 Koncert MePZ »Danica« iz Šentprimoža»

SOBOTA, 28. 12.

- TINJE, v Domu
- 9.00 (do nedelje, 29. 12., do 18. ure) Tečaj za mlade čarodeje
- 15.00 (do po., 30. 12., do 13. ure) Dnevi petja in iger za otroke

NEDELJA, 29. 12.

- BOROVLEJE, pri Cingelcu na Trati – SPD »Borovlje«
- 16.00 Ponovitev igrice »Zaklad kapitana Ahaca« in božičnica, ki jo sooblikujejo učenci glasbene šole oddelka Borovlje

PETEK, 3. 1.

- TINJE, v Domu
- 19.30 Predavanje in pogovor; mag. Bojan-Ilija Šnabl: Evropski parlament – pomen in delovanje

SOBOTA, 4. 1.

- CELOVEC, v Domu sindikatov – SPZ
- 20.00 45. Slovenski ples; igrata ansambla »Štajerskih 7« in »Alpe-Adria-Sekstet«. Rezervacija miz na SPZ, tel. 0463/51 43 00-22

NEDELJA, 5. 1.

- LIBUČE, v galeriji Falke
- 11.00 Matineja z Gustavom Janušem (pesmi); sod. »Slovenski baročni trio«

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

razpisuje fotografski natečaj

»Planine v sliki«

Slike s planinskimi motivi naj bi imele velikost 30 X 21 cm. Vsak udeleženec lahko odda tri slike. Vsaki sliki je treba dati geslo, pošljite pa jih do 20. januarja 1997 na naslov: Slovensko planinsko društvo Tarviserstr. 16, 9020 Celovec/Klagenfurt

VABILO

na razstavo keramičnih del

NEŽIKE NOVAK

in batik oblek

EDDE MARIE SELMO

v ateljeju keramike »Bela«, v Železni Kapli, Bela 3. od sobote, 14. 12., do nedelje, 22. 12. '96. Razstava je odprta vsak dan od 14. do 20. ure ali po telefonskem dogovoru.

MALI OGLASI

Inženir išče resno poznanstvo iz Slovenije ali Hrvaške. Dopisi na upravo Slovenskega vestnika, Celovec, Tarviserstr. 16, pod oznako »Inženir«

Mlad Avstrijec išče preprosto dekle za resno poznanstvo. Dopisi na uredništvo Slovenskega vestnika, 9020 Celovec, Tarviserstr. 16, pod šifro »Resno«.

Katera inteligentna, privlačna ženska, bi bila pripravljena, da jo razvjam jaz, profesor z lastnim domom? Dopisi na upravo Slovenskega vestnika, 9020 Celovec, Tarviserstr. 16, pod šifro »Dom«.

Praznujejo

Kristijan Ogris z Borovnice v Selah – 40. rojstni dan; Ani in Karl Kofler iz Šmiklavža ob Dravi – jubilej zlate poroke; Barbara in Franc Mikuš iz Pliberka – osebni praznik; Ivanka Fister iz Srej pri Škocijanu – rojstni dan; Johi Sadošek iz Lobnika – 55. rojstni dan, Breti Kučnik – Pegrinov z Obirskega – 51. rojstni dan, Franc Grile iz Encelne vasi pri Grebinju – rojstni dan in god; župnik Ivan Olip iz Pliberka – dvojni praznik; Neža Božič – Pimpanca iz Sel – 85. rojstni dan; Katarina Karničar z Obirskega – 91. rojstni dan; Frida Hudl iz Globasnice – osebni praznik; Mihi Amruš iz Šentjakoba – osebni praznik; člani

društva upokojencev Pliberk: Pavla Pittino, Štefka Apovnik, Frida Flödl, Franc Hafner, Štefka Visočnik, Marija Kuhar in Štefka Kert; Andrej Lausegger – Ožekar iz Podna – 76. rojstni dan in god; Pavla Kulterer iz Rakol pri Tinjah – rojstni dan; Gabi Osojnik iz Železne Kaple – rojstni dan; Franc Hafner iz Večne vasi – rojstni dan in god; dr. Andrej Kajžnik rojstni dan in god; člani društva upokojencev Podjuna: Herman Rohrmeister, Marija Partej, Beti Habernig, Katarina Apovnik in Marija Jernej; Barbara Grile iz Libuč – rojstni dan in god; Roman Verdel iz Borovelj – rojstni dan; Danilo Prušnik iz Med Rejtrami – rojstni dan.

SLAVLJENCEM ČESTITA TUDI SLOVENSKI VESTNIK

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

- Četrtek, 12. 12.
- 18.10 Rož – Podjuna – Zilja.
- Petek, 13. 12.
- 18.10 Kulturna obzorja.
- Sobota, 14. 12.
- 18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.
- Nedelja, 15. 12.
- 6.08 Dobro jutro, Koroška – Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel (prov. J. Tratar).
- 18.00 6 x 6 – Domače uspešnice.
- Ponedeljek, 16. 12.
- 18.10 Kratak stik: »Awol« – 10 požrtvovalnega dela za brezposelne in brezdomce.
- Torek, 17. 12.
- 18.10 Otroška oddaja.
- Sreda, 18. 12.
- 18.10 Glasbena oddaja. Večerna 21.04–22.00 Dvojezično adventno petje v Kazazah.

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 15. 12.

13.30 ORF 2

PONOVI, 16. 12.

Ponedeljek, 02.30 ORF 2

Ponedeljek, 16.20 TV SLO1

- »Prišel je tihi čas ...«: Utrinki iz dvojezičnega adventnega koncerta v Pliberku za akcijo »Luč v temo«.
- Združeni narodi (UNO) za zaščito narodnostnih programov v televiziji.
- Zimska sezona se je začela – tečaji in aktivnosti v Selah in Šentjanžu.
- »Počitnice pri prijateljih« – V slovenskem jeziku si gost lahko ustvari podobo o pestrosti koroške turistične ponudbe.
- Pod njegovo streho se zbirajo koroški Slovenci – arhitekt Janez Oswald, 75-letnik.
- Okrašena božična drevesca: Simbol domačnosti, dobicarskega in življenja?
- Jaslice: Betlehem v malem, več kot zgoj okras.

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Glavna urednica Sonja Wakounig;
uredniki Jože Rovšek, Franc Wakounig,
Mirko Štukelj

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na
Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tudi to jesen so učenci gostinskega programa Centra srednjih šol Slovenj Gradec sodelovali tako na gostinsko-turističnem sejmu v Mariboru kot tudi na gostinsko-turističnem zboru, ki je potekal na Bledu. Na prvi prireditvi so predstavili Koroško skozi kulinariko, na blejskem vseslovenskem strokovno-tekmovalnem srečanju pa je šlo za potrjevanje tako učencev kot njihovih učiteljev. Med obiskom smo pokramljali še o razvojnih možnostih gostinstva in turizma na Koroškem.

Gostom ponuditi kaj »novega«

Štajerska metropola je bila v oktobru prizorišče največje gostinsko-turistične sejemске prireditve pri nas. Skupina devetih učencev gostinskega programa slovenjegraške šole je s svojimi strokovnimi učitelji predstavila koroške narodne jedi. Restavracijo so okrasili z listjem, sadjem in lanenimi prti. Jedilnik je vseboval jelenovo salamo s skuto in kapucinko kot predjed, gobovo juho, mežerli s krompirjevo solato in šarkelj, zraven pa so gostom ponudili tudi borovničev žganje in lesnikov mošt. Gostje so bili seznanjeni z dobrotami tudi preko ozvočenja, je pripovedoval strokovni učitelj Silvo Komar, ki je na temo koroških narodnih jedi pred leti prejel tudi laskav stro-

CENTER SREDNJIH ŠOL SLOVENJ GRADEC

Iz šolskega utripa bodočih gostincev

Med obiskom v Centru srednjih šol v Slovenj Gradcu so bodoči kuharji pri praktičnem pouku vneto pripravljali predpisane jedi.

kovni naziv »food beverage manager«. Deset starih koroških receptov pa lahko vidimo tudi v kuharskih učbenikih.

Na Bledu prejeli zlato in srebrno priznanje

Prav tako v oktobru je bil na Bledu že 43. gostinsko-turistični zbor, na katerem je v kulinaricinih spretnostih tekmovalo tudi preko sto učencev slovenskih gostinskih šol. Tokratni slogan je bil »Z dvigom kakovosti – pot v prihodnost«.

V tekmovalnem delu sta sodelovali dve ekipi učencev, naših bodočih gostincev, z mentorji. Kuharji so imeli nalogo pripraviti dekoracijo samo iz sadja in zelenjave. Material

je bil določen, tekmovalci pa so idejo izbrali sami. Korošci so pod mentorstvom strokovnega učitelja Jožeta Kramerja izbrali slovenski etnološki motiv kljub v Evropi zelo cenjeni in lepi kitajski dekoraciji; želeli so dokazati vrednost naše narodne dediščine. Izdelek je vseboval sodček, koške s sadjem, vazo z narodnim motivom in cvetjem, stilizirane metulje in slovenske nageljne. Za izdelavo so imeli uporabiti melono, črno in rdečo redkev, korenje, poper, limono in motovilec. Učenca tekmovalca sta imela na razpolago slabo šolsko uro časa, dekoracijo pa sta napravila tako natančno, da ju je strokovna komisija proglasila kar za »urarska moj-

stra«, saj sta pri delu uporabila tudi pinceto. Prejela sta zlato priznanje, kar je seveda pomemben dosežek.

Njihovi vrstniki natararji pa so z mentorico, strokovno učiteljico Zdenko Čas, postali »srebrni«. Izbrali in izdelali so pogrinjek z naslovom Potopljeni svet, ki ponazarja možen način pogostitve v daljni prihodnosti. Ocenjevalni sistem je s točkovanjem dopuščal več enakovrednih uvrstitev.

Razvoj omogočajo strokovnjaki

Dobrih petnajst let nazaj na Koroškem še nismo imeli svoje »gostinske šole«, mladim naj-

bližja sta bila Maribor in Celje. Sedanji vpis, vključno z učenci iz Velenja, pa že obsega okrog sto kuharjev in natararjev v poklicnem programu. Da pa bi lahko dvignili izobrazbeni nivo koroških gostincev in s tem kakovost gostinsko-turistične ponudbe, bi po mnenju učiteljev Jožeta Kramerja, Nade Klančnik, Janeza Komarja in Emila Ogrisa čimprej potrebovali program gostinske tehnike. Le tako bo mogoče v izobraževanju za to storitveno panogo pritegniti še več boljših učencev, ki bodo s šolanjem nadaljevali na višji oz. visoki stopnji. S tem bi lahko razvijali tudi to gospodarsko panogo.

Samo Šavc

Vestnikovi telegrami

Preteklo nedeljo izvedeni referendum o spremembi volilnega reda v Sloveniji ni uspel. Osnovna značilnost je bila zelo nizka volilna udeležba, saj se ga je udeležilo le okrog 580.000 volilnih upravičencev ali okrog 37 odstotkov. Tudi pri odločanju za enega od treh predlogov se volilci niso najbolje znašli, kajti predlogi so bili preslabo razloženi, volilci pa zanje tudi premalo zainteresirani. Tisti, ki pa so se referendumu vendarle udeležili, so izbirali med tremi predlogi: za dvokrožni večinski sistem, ki ga je na osnovi 43.000 zbranih podpisov vložila Janševa Socialdemokratska stranka Slovenije, za čisti proporcionalni sistem po predlogu poslancev Liberalne demokracije in za kombinirani volilni sistem, ki ga je v referendumsko odločanje vnesel državni svet. Po rezultatih glasov je prvi prejel največ, in sicer 44 odstotkov, drugi 26, in tretji 14 odstotkov, noben pa zadostne večine – vsaj en glas preko polovice. Zaenkrat ostaja torej v veljavi sedanji proporcionalni sistem, spremeni in dopolni pa ga lahko samo državni zbor z dvotretjinsko večino.

V Beogradu se povečuje nevarnost krvavih spopadov, kajti demonstranti, ki že tri tedne vsak dan polnijo ulice in trge, postajajo nemirni. Vse več je izjav, da ne bo uspela žametna revolucija po praškem zgledu, temveč bo z Miloševićevo oblastjo potrebno obračunati po bukreštansko. To pa je krvavi scenarij. V nedeljo je srbsko vrhovno sodišče očitno pod popolnim Miloševićevim vplivom zavnilo vse pritožbe opozicije zaradi ponarejenih in razveljavljenih rezultatov na lokalnih volitvah in srbsko socialistično stranko razglasilo za zmagovalko. Ta odločitev je na beogradske ulice spet pogrnala preko 200.000 protestnikov. Pred stavbo predsednika Miloševića so položili venec z napisom: »Tu je umrla demokracija«. Vodja združene opozicije »Zajedno« (Skupaj) Vuk Drašković zahteva Miloševićev odstop, kar pa je po demokratičnih načelih zelo težko izvesti, saj ga lahko razreši samo parlament, v katerem pa imajo večino prav socialisti. Protestnikom so se že pridružili študenti in nekaj tisoč delavcev, v zadnjih dneh pa tudi kulturniki.

Slovenija bo v novi mirovni operaciji v Bosni in Hercegovini sodelovala z Natom. Ta se bo pričela po 20. decembru, ko se izteče mandat Iforja, in bo trajala 18 mesecev. S svojim statusom članice t. i. partnerstva za mir bo Natovim silam v Bosni in Hercegovini nudila logistično podporo, to pa v konkretnem primeru pomeni, da jim bo dovolila transport enot in opreme preko slovenskega ozemlja, jim dala v uporabo vojaško letališče Cerklje pri Krškem, v ljubljanskem kliničnem centru pa rezervirala 100 postelj za eventualne ranjence s 24-urno medicinsko oskrbo.

Slovensko božično drevo na Trgu sv. Petra bo letošnji osrednji okras v Vatikanu. Okrog 30 metrov visoko smreko so posekali v kočevskih gozdovih in jo s posebnim transporterjem prepeljali v Rim. Do sobote v tem tednu jo bodo okrasili s slovenskimi okraski, predvsem s predmeti ribniške suhe robe, v soboto pa bo veliko slavlje ob predaji darila papežu. Udeležilo se ga bo okrog 3.500 romarjev iz Slovenije, papež Janez Pavel II. pa bo ob tem sprejel tudi slovenskega predsednika Milana Kučana.

58 KRIŽANKA Sonja Wakounig

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11				12	13		14			
15			16			17		18		
19			20			21		22		
		23			24			25		
26	27			28		29			30	
	31				32		33			
34				35		36		37		38
39			40		41		42			
43			44		45		46			47
48		49		50		51			52	
53			54		55				56	
57						58				

ričana 9. 1000 kg 10. umetnik v cirkusu 13. elipsast krožnik 16. etiketa, nalepka 17. obrtnik, ki barva pločevino 20. opremljen s kopiti 21. ženska, ki skrbi za red na prireditvah 23. napihjen kos gume 25. pravnik, vodja notariata 27. vera 28. del imena star. ameriške filmske igralko Gabor 30. knjiga v samozidaji (iz ruščine) 32. nemški slikar 34. načrtno zbrani predmeti 36. predmet s tremi rogovi 38. ponarejen predmet ali kulisa, posebno pri snemanju filmov 40. debela konjska odeja 42. mesto pri Opatiji 45. zdravilna travniška rastlina 49. ljubkovalno ime za mačka 51. Edvard Kocbek 52. ilovica 54. okrajšava za »srbohrvaščina« 56. okrajšava za »slovensko«

Rešitev iz števil 57

VODORAVNO: 1. NEZNAN 6. KAPNIK 11. EPOS 12. EVO 14. JOZO 15. VIR 16. KRSTA 17. SIR 18. EL 19. KREOLKA 21. DI 22. DOLOMITI 24. MAAS 26. GOVEDA 27. ROK 29. PALE 30. KORAL 32. KRANJ 34. SREČNEŽ 36. NERC 37. STOMETER 38. IN 39. IZTRŽEK 41. WE 42. ČAR 44. VETER 45. LAB 46. ATOM 48. NOČ 49. DAR 50. RABELJ 51. EFENDI NAVPIČNO: 1. NEVED 2. EPILOG 3. ZOR 4. NS 5. NEREIDE 6. KOTLI 7. PJ 8. NOS 9. IZIDA 10. KORIST 13. VSOTA 16. KRMELJ 19. KOVAVCI 20. AMORČEK 23. LOPAR 25. AKANT 27. ROEMER 28. OKNIČAR 30. KROŽEČE 31. LEWARD 33. RENATA 34. STRTO 35. ŽREBCI 37. STENJ 40. ZV 43. ROB 45. LAN 47. ME 49. DE

VODORAVNO: 1. prvi mesec v letu 6. zelenjava, ki jo običajno pripravimo s kisom in oljem 11. starorimski pesnik 12. vekanje 14. rimski bog ljubezni 15. pripadnik starogermanskega naroda 16. napad, masovno obleganje 18. okrajšava za »internacionalno« 19. United Nations 20. uglajen človek, ki daje prednost drugim 22. amnesty international 23. bolečina 24. željan hrane 26. geometrijski lik, podoben rombu 29. veselje 31. »sploščen« krog 33. obrok odplačila 34. poljska denarna enota 35. angleško »umetnost« 37. del telesa med roko in vratom 39. ljubkovalno ime za Albina 41.

zakrit, skriven 43. vas vzhodno od Ljubljane 44. zmešan, ponorel 46. letoviško mestoce blizu Opatije 47. okrajšava za "zvezna republika" 48. glavno mesto Italije 50. jokav človek 52. žensko ime 53. norveški smučar (Lasse) 55. podredni veznik, če 56. nenaden padec vode 57. veliko mesto v severni Nemčiji 58. nagost

NAVPIČNO: 1. mlečni izdelek iz sesirjenega mleka 2. reka v Angliji 3. sredstvo za šivanje 4. del telesa, tudi član 5. obarvan z rjavo 6. ptič, ki gnezdi v skalah, vrsta orla 7. italijanski spolnik 8. znamka franc. avtomobila, tudi oznaka za Ame-

Hud poraz!

KOŠARKA

MLADINCI

Pretekli četrtek so morali mladinci doživeti hud poraz proti

Bau Egger Celovec. Nasprotniki so bili zelo močni. Toda eden izmed vzrokov za poraz pa je bil gotovo tudi, da je

manjkal Lukas Truppe. Prvih dvanajst minut sploh niso mogli dati koša. Toda naši košarkarji so se v drugem polčasu potrudili in dosegli skupno štirideset točk. Končni izid tekme pa je bil 80:40 za Bau Egger. Najboljši strelec na koš pa je bil Marko Prušnik, ki je dal kar 15 točk od štiridesetih. Drugi pa je bil Alexander Smolej z 9 točkami.

MINI

V torek pa so Mini odigrali prvo tekmo. Ker je bila njihova tekma proti WSG Radenthein prva prvenstvena, so bili mladi košarkarji precej nervozni. Nasprotnik pa je bil zelo močen. Lansko sezono je bilo moštvo WSG koroški prvak pri Mini. Končen rezultat pa je bil 64:6 za WSG Radenthein. Eden najboljših igralcev pri Mini pa je gotovo Arne Schiemann, ki je dosegel en koš. Poleg njega pa sta dala vsak po en koš Gregor Truppe in Peter Ošlak.

JUNIORJI

Juniorji pa se intenzivno pripravljajo na povratno tekmo proti Daewoo Celovec, ki bo 20. decembra ob 18.15 v Hasnerjevi šoli.

Nejc Jager

NORDIJSKI CENTER ZAHOMEC

Skakalci že pridno trenirajo

Skakalni center Zahomec s svojimi štirimi skakalnicami je spet zaživel (20, 30, 50 in 75 metrov). Od pretekle srede dalje je domačinom in gostujočim športnikom na razpolago skakalni center, ki so ga zgradili s pomočjo javnih in zasebnih sredstev in je stal 3,5 milijona šilingov in na katerega je še posebej ponosen trener Franc Wiegele.

V pogovoru za SV, ki je potekal kar med treningom mladih in neustrašenih skakalcev, med njimi je tudi nekaj skakalk, je Franc Wiegele dejal, da

so njegovi »ptiči« ob začetku sezone v boljši formi kot lani. S stolpa, od koder sodniki navadno ocenjujejo let skakalcev, je bilo lepo videti na zasnežen Zahomec in bližnjo okolico. Nekateri mlajši skakalci pa so tožili nad nizkimi temperaturami in bolj nevoljno opravili nekaj skokov. Trener Franc Wiegele, ki je nekoč sam letal skozi zrak, ve, da je samo vztrajno in načrtno delo z mladimi športniki zagotovilo uspeha. V tej sezoni bo v Zahomcu na sporedu pet tekem z mednarodno udeležbo. 29. decembra bodo iz-

vedli vseavstrijsko tekmovanje za mladino in šolarje, ki šteje za Sulzenbacherjev pokal (50 in 75 m). ŠD Zahomec sedaj šteje približno 20 skakalcev in skakalk, 15 pa jih že sodeluje na tekmovanjih.

Najboljši skakalci so: Werner Müller (1979), Christof Kreuzer (1982), Hanzi Millonig (1982), Stefan Kaiser (1983), Sepp Waluschnig, Martin Kuglitsch in Matija Druml.

Zaradi nezagotovljene varnosti pa so morali odpovedati tekmovanje preteklo nedeljo na 75-metrski skakalnici. *M. Š.*

Slavni gornik in poet dr. Julius Kugy je v svoji knjigi Pet stoletij Triglava glede rabe gorskih imen zapisal tole: »... spoštujem povsem imena, ki so nastala v ljudstvu. Ta so zame edino odločilna, pravilna in jih ne smemo spreminjati. Zato sem se kajpak potrudil, da so slovenska imena navedena natančno tako, kakor se glasijo v izvornem izgovoru v njihovem pravilnem slovenskem popisu.« Kako lepo in pristržno zvenijo te besede. Nam, ki se prizadevamo za ohranitev domačih gorskih, ledinskih in krajevni imen, so Kugyjeve besede sveto izročilo, da se ravnamo po njih. Že pred mnogimi stoletji so naši predniki goram in planinam dali imena, zato so nam dragocen zaklad, ki ga moramo ohraniti. Kdor krati te kulturne dobrine, to našo kulturno dediščino, tega tare, kar je milo povedano, kulturna revščina.

PLANINSTVO

Spoštujmo domača imena!

Na žalost pri nas še mnogim manjka čut, da bi znali upoštevati tudi druga mnenja in se zamisliti v njihov položaj. Če bi to dojel, se nam ne bi bilo treba kar naprej spotikati ob njihovo surovo potujčevalno dejavnost, ki je vsekakor vredna obsojanja.

Pa poglejmo, kako je s temi domačimi imeni drugod po svetu: Za najvišjo goro Severne Amerike Mount McKinley (6194m) je danes vedno bolj v rabi ime Denali (Veliki), ki so mu ga dali domačini Inuiti (Eskimi). Podobno je z imenom Mount Everest, najvišjo goro sveta, kjer se spet uveljavljata pred nedavnim še zelo malo poznani domači imeni Čomolungma in Sargamata. To sta samo dva primera imen za naj-

bolj znani gori. Med resnimi gorniki se torej vedno bolj uveljavlja trend k domačim imenom. Želimo, da bi bilo tudi pri nas tako. Ozrmo se v daljnjo preteklost in ugotovili bomo, da so tudi naši predniki prevzemali imena staroselcev in tako pokazali, da jih le-ta niso motila. Žal pa nekatere še danes motijo. Kugyjevo plemenito načelo o spoštovanju domačih imen na Koroškem žal še ni našlo odmeva. Nasprotno, še ni dolgo tega, ko se je pojavilo novo ime Dicke Koschuta za domače ime Tolsta Košuta. Pred nedavnim sem bral v nekem koroškem dnevniku zanimiv opis poti na Hahnkogel (1754 m). Domačega imena za to goro Petelin, tudi Petelinjek, pisec ni omenil, zakaj le, saj

ODBOJKA

Kljub poškodbam zmaga Dobljanov

Preteklo soboto so Dobljani na domačih tleh igrali proti Innsbrucku. Dan pred tekmo še ni bilo jasno, če bodo lahko nastopili vsi igralci: Reinhard Schaumberger in Reginald Visnapou sta se pri igranju nogometu zaletela in si »zaslužila« pretres možganov, Norbert Mürzl ima vklešččen hrbtni živec in se ne more gibati, kapetan Martin Micheu pa si je poškodoval roko »Zgoditi se mora čudež, ker proti Innsbrucku pride v upoštevanje samo zmaga s 3:1.« Po tekmi pa so v Šentpavlu imeli svojo božičnico. Naslednja tekma, ki je zad-

nja tekma Dobljanov v osnovnem kolu pa bo v nedeljo proti Ennsu, ki je na lestvici uvrščen pred Dobljani. Sotekmec Hypo VBK iz Celovca pa je že preteklo soboto igral proti Ennsu in s pomočjo nasprotnikovega trenerja lahko dobil tekmo. Pri stanju 14:13 v prvem setu se je trener Ennsa tako razburjal pri sodniku, da je dobil rumeni in rdeči karton, ker se pa še vedno ni pomiril in zmerjal oba sodnika ter enega brenil v golen, se je tekma prekinila in Hypo je zmagal s 3:0.

Mira Trampusch

SMUČANJE

Mokrine - Užnik drugi!

Pretekli ponedeljek in torek so na Mokrinah izvedli dve tekmi FIS v superveleslalomu z močno mednarodno udeležbo. Za Danijela Užnika je to bila velika preizkušnja na dobro pripravljeni in hitri progi, na domačih tleh. V ponedeljek je zmagal Kanadčan Ryan Oughtred. Danijel je naredil težko napako in se uvrstil kot najboljši Korošec na 20. mesto. V torek pa se je pokazal Šentjanščan z

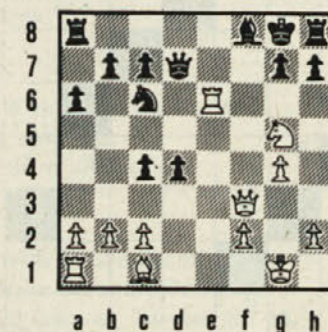
najboljše strani in osvojil za Stefanom Eberhartom odlično drugo mesto.

Pretekli teden je Danijel na FIS tekmovanjih v Kaunertalu na Tirolskem zasedel dvakrat tretje mesto v slalomu in veleslalomu in drugo mesto v superveleslalomu.

Danjel je v torek takoj po tekmi na Mokrinah odpotoval v Obereggen na Južno Tirolsko kjer bo vozil superveleslalom.

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 57

Maroczy - dr. Vidmar / Ljubljana 1922

V prijateljski - trening partiji dveh velikih šahistov je nastala pozicija na diagramu. Dr. Vidmar, ki je za ceno nerazvitih figur želel ohraniti prednost kmeta, se je znašel v kritični poziciji. Nasprotnik velemejster Maroczy, ki je na potezi, ga je s presenetljivo in učinkovito potezo prisilil k predaji! Poiščite jo!

domača imena niso več zanimiva, ker so že ponemčena. Takšnih primerov je še mnogo. To neupoštevanje domačih imen je mnogim prešlo tako v meso in kri, da se niti ne zavedajo več, da prizadetim, ki se zavzemajo za ohranitev le-teh, povzročajo

žalost in nerazumevanje. Tolaži nas samo še, da bo morda novi razvoj vračanja domačih (avtohtonih) imen, kot se to dogaja drugje po svetu, prodril tudi med nas na Koroškem. Upajmo!

Š. L.

Na vulkanskih gorah

Vodja koroške odprave, gorski reševalec in funkcionar Avstrijskega Alpenvereina 59-letni Michael Jerne, se je pred kratkim vrnil z uspele alpinistične odprave v ekvadorskih Andih, deželi nekdanjih Inkov. V okviru odprave je sodelovalo 26 alpinistov, med njimi tri ženske. V dvajsetih dneh so se koroški alpinisti povzpeli na sedem vulkanskih vrhov (področje vulkanizma), med katerimi je bil tudi še najvišje delujoči vulkan na svetu 5897 metrov viso-

ki Cotopaxi. Najvišja vzpetina, ki so jo dosegli, pa je znašala kar 6300 metrov. Razmere na tem ekvatorskem območju so takšne, da lahko uspešno prodiraš v ledene višine predvsem ponoči, kajti proti opoldnevu je sonce tako močno, da je napredovanje po ledenikih zelo oteženo. Na Kotopaxiju je bilo vseh 26 alpinistov, kar je izreden uspeh odprave, ker tako množične skupine še nikoli ni bilo na tem vrhu. To so potrdili domači gorski vodniki.